

A kultúráközvetítő intézmények és az egyetem kölcshatása a mindennapokban

Orbán Hedvig
phd hallgató

Az egyetem harmadik missziós tevékenysége

Az egyetemek harmadik missziós tevékenységeinek köre rendkívül sokszínű. Hátterét az egyetemek tudásbázisa, infrastrukturális lehetőségei, pályázati és saját forrásai valamint helyi önkormányzati- ipari- gazdasági- társadalmi kapcsolatai biztosítják, amit az un. Négyes spirál modell ír le. (Halász, 2018, Hrubos, 2013.)

Támogatja: az OECD- 2015-ben elfogadott Innovációs stratégiája és az

Európai Unió – 2017-ben frissített felsőoktatási stratégiája.

Miért van jelen a felsőoktatási intézmények stratégiájában a Harmadik misszió?

Az elmúlt két évtized trendjei között a következők jelentek meg:

- A tömegesedés, a nagyszámú hallgatói képzés- majd a hallgatók megjelenése a munkaerőpiacon.
- A diplomás foglalkoztatottakra történő fókuszálás.

Miért van jelen a felsőoktatási intézmények stratégiájában a harmadik misszió?

- A XXI. századi turbulens működési környezetben a felsőoktatási intézményeknek újra kell definiálni és pozícionálni magukat, megerősítve regionális , nemzeti és nemzetközi versenyhelyzetüket.(Bander 2011.)
- **A harmadik misszió demonstrálja az egyetem elköteleződését a helyi- regionális társadalom szolgálata iránt.(Kálmán 2013.)**

Összetett felelősségvállalás- aktív szerepvállalás

Az egyetemek tudásteremtő és tudásközvetítő képességeik nyomán hozzájárulnak a különféle társadalmi problémák megoldásához, valamint a kompetenciafejlesztésre és a gyakorlati képzésre fókuszáló, magas minőségű oktatási tevékenységeik révén növeljék a hallgatók foglalkoztathatóságát. (Kálmán 2013.)

Egyetemi társadalmi felelősségvállalás:

USR- university social responsibility – az egyetem akkor lesz társadalmilag felelős, ha:

1. Az oktatás tekintetében társadalmi, etikai, környezetvédelmi ügyeket emel be a tananyagokba.
2. A kutatás tekintetében a társadalom felé irányuló tudástranszfer által.
3. **A közösségi szerepvállaláshoz kötődő tevékenységeiben. A közösségi tagság, a polgári értékek támogatása, az állampolgárságra való oktatás. – Jelentős kapcsolódási pont a kultúráközvetítő intézményekkel.**

Hazai példák a társadalmi felelősségvállalásra

- **2012- Kaposvári Egyetem:** ingyenes szakértői munka és képzés a közmunkaprogram kidolgozásában.
- Részvétel a minden gyerek lakjon jól programban.
- **Pécsi Tudományegyetem: Pólus program és Európa Kulturális Fővárosa projekt- 2010.**

Részvétel: a projekt megszervezésében, új tudományos- kulturális negyed kiépítésében, funkcióval történő megtöltésében.

**Pl. Művészeti Kar a Zsolnay negyedbe költözött,
Új Tudástér létrehozása**

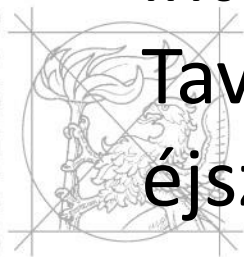
Társadalmi felelősségvállalás az SZTE 2016-2020. stratégiájában

- SZTE ALMA Mater- a volt hallgatók szakmai tudására és kapcsolatrendszerére épülő mentorprogram kialakítása.
- Tehetségpont= A tehetséggondozás gyakorlati koordinálása. Kiválóságlista, SZTE Talent ösztöndíjrendszer.
- Vállalati ösztöndíjrendszer,
 - „Esélyt a középiskolásoknak” ösztöndíjprogram.

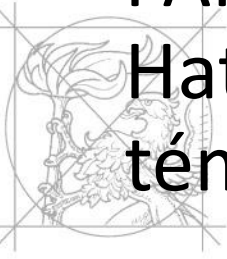
Szegedi Tudományegyetem – Közművelődési intézmények kapcsolata

- Science Café- természettudományos előadássorozat- a Szent- Györgyi Albert Agóra közművelődési intézményben.
- Egyetemi kezdeményezésű kulturális rendezvények- amelyek bizonyos eseményeinek a város közművelődési intézményei adnak helyszínt: Pl. Egyetemi Tavasz, Őszi Kulturális Fesztivál, Kutatók éjszakája, Simándy Énekverseny,

Szegedi Tudományegyetem- Közművelődési intézmények kapcsolata:

- Kutatók éjszakája-eseményei a város több közművelődési intézményeiben.
- Egyetemi Énekkar, Egyetemi Színház előadásai,
- Universitas Szimfonikus Zenekar,
- Bartók Béla Zongoraverseny,
- Vántus István Kortárszenei napok...
- PÁR- BESZÉD Konferenciák megrendezése- Határon túli, és munkáltatók- munkavállalók témakörben.

A kompetenciák növekedése a folyamat során

- A társadalmi felelősségvállalás során fejlődhetnek a hallgatói, oktatói, kutatói kompetenciák,
- Növekedhet a kapcsolati- társadalmi tőke,
- Fejlődhetnek mind az egyetem, mind a kultúráközvetítő szervezetek társadalmi kapcsolatai,
- Közelebb kerülhet a tudomány az emberekhez,
- Terjedhet az önkéntesség..(Rechnitzer és Reisinger, 2015.)

Saját kutatás bemutatása- kapcsolata

- A kultúráközvetítő- közművelődési szakemberek rendelkezésre álló és szükséges kompetenciáinak feltárása, a kompetenciák fejlesztési lehetőségeinek kidolgozása, megvalósítása.
- Az eredmények hasznosítása a leendő szakemberek képzésében és szakmai gyakorlati kritériumainak fejlesztésében.
- A közművelődési szakmai elismertetése, presztízsének javítása.

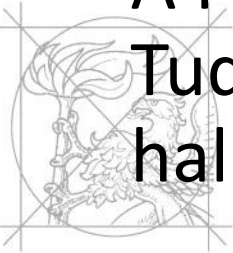

A kutatás résztvevői

A kutatás három generáció véleményének vizsgálatára terjed ki:

1. A jövő szakemberei:

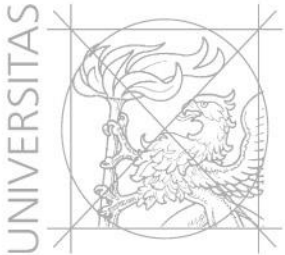
- jelenleg különböző egyetemeken tanuló közösségsszervező, kulturális mediátor szakos hallgatók.
- **A kutatás résztvevői:** Szegedi Tudományegyetem, A Pécsi Tudományegyetem, a Debreceni Tudományegyetem és a Kodolányi János Egyetem hallgatói- 120 fő

A kutatás résztvevői

2. Az ország különböző közművelődési intézményeiben aktívan dolgozó gyakorló szakemberek.- 100 fő

3. Nyugalmazott senior szakemberek- 80 fő

Kutatási stratégia és módszerek

- Több PILOT vizsgálatot követően - online kérdőív alkalmazása azonos tartalommal, azonos kérdésekkel.
- Az adatok elemzése SPSS programmal történt.
- Leíró statisztikai és korrelációs vizsgálatok végzésével.
- Kiegészítő interjúkat készítettem.

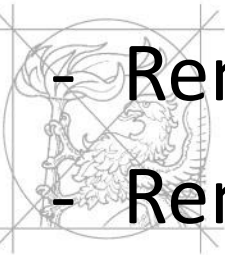
A kutatás kérdései

- I. Nyílt kérdések- amelyek a hallgatók motivációira és rendelkezésre álló kompetenciáira vonatkoztak.
- II. 5 fokú Likert skálán határozták meg azokat a kompetenciákat, amelyekre egy kultúráközvetítő szakembernek véleményük szerint szüksége van.
- III. 5 fokú Likert skálán értékelték a saját kompetenciáikat.

Szakmai kompetenciákra vonatkozó kérdések

- Mi motiválta kulturális – közművelődési szakra történő jelentkezését?
- Rendelkezik-e és ha igen milyen közművelődési tapasztalattal?
- Milyen elvárásai, elképzelései voltak a szakon elsajátítható tudástartalommal kapcsolatban?
- Rendelkezik-e valamilyen szakképesítéssel?
- Rendelkezik-e munkatapasztalattal?

Nyelvi és digitális kompetenciákra vonatkozó kérdések

- A 120 válaszadó 88,6 %-a rendelkezik legalább egy nyelvből középfokú nyelvvizsgával.
- 26 %- anyanyelvi szinten beszél egy nyelvet.

Digitális kompetenciáik:

- 46 %- jó, 47 %- kiemelkedő digitális kompetenciákkal rendelkezik.
- Mindösszesen 7 % nyilatkozott arról, hogy digitális kompetenciáit fejleszteni kívánja

A szakra jelentkezés motivációi

- A képzés sokszínűsége,
- A kulturális szférában elengedhetetlen tudás megszerzése,
- Emberekkel történő foglalkozás,
- Kulturális programok szervezése, rendezvényszervezés,
- Közösségi munka, közösségszervezés, humán erőforrás tevékenység.

A rendelkezésre álló munkatapasztalatok, végzettségek

- A jelentkezők: 74 %-a rendelkezik tapasztalattal a közösségi munka, önkéntesség, cserkészkedés, rendezvények szervezése, megvalósítása terén.
- A 120 válaszadó 42 %-a rendelkezik egyéb szakképesítéssel és konkrét munkatapasztalattal.

A gyakorló szakemberek kérdései

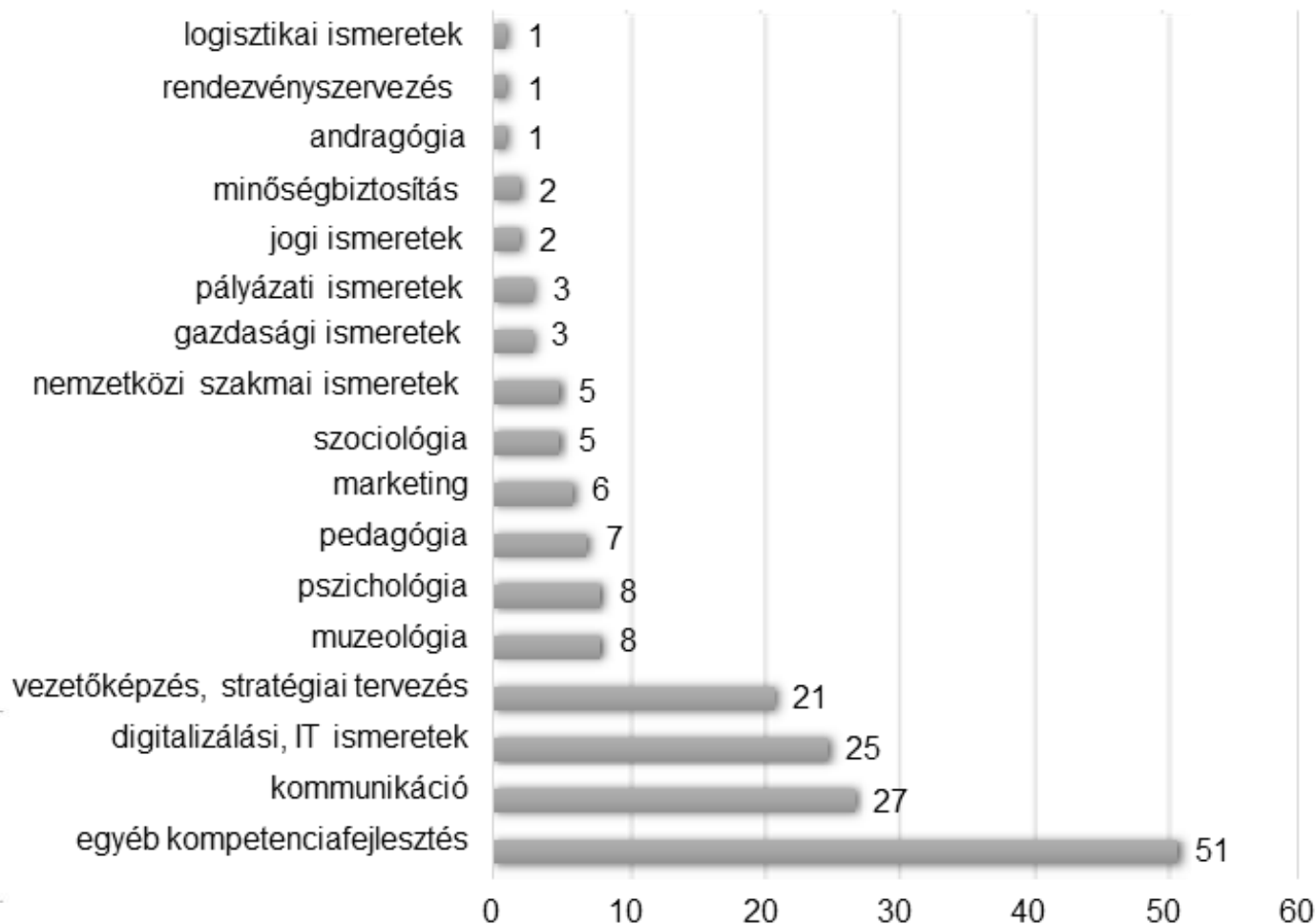
A kompetenciák meglétére és szükségességére vonatkozó kérdéseken kívül:

- Rendszeresen fogadnak- e az intézmények szakmai gyakorlatra hallgatókat?
- Hogyan történik a hallgatók mentorálása, és mindez hogyan függ össze a pályakezdő szakemberek felkutatásával, alkalmazásával...
- A gyakorló szakembereknek mely kompetenciáit kell fejleszteni?

Milyen tartalmak fontosak a szakemberek képzésében?

Prioritáslista hazai minta alapján

Következtetések- kölcsönhatások

- Kölcsönös kompetencia- fejlesztés és társadalmi kapcsolatrendszer bővülés jön létre a szakmai gyakorlatok megvalósítása és a gyakornoki programok során.
- Sok esetben a hallgatók segítik bizonyos területeken- digitális kompetencia, IT kompetencia – a gyakorló szakemberek mindennapi munkáját.
- A PÁR- BESZÉD-ek során konkrét tudástartalmakkal és elvárásokkal bővülnek a közművelődési szakemberek képzésének kurzusai. Pl. SZTE JGYPK.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!